

# ROLIGT I HELVETET

MED EN FÖRKÄRLEK FÖR MÖRKER och människans allra djupaste vrår har Tilda Lovell snabbt blivit en av Sveriges viktiga konstnärer. Efter en utbildning i skulptur på Hovedskous i Göteborg under det sena 90-talet och därefter på Kungl. Konsthögskolan i Stockholm, har hon haft ett antal separatutställningar och även deltagit i åtskilliga samlingsutställningar runt om i Sverige. Lovell arbetar i en rad olika material och tekniker som sträcker sig från animation till installation, teckning och skulptur. Hon skapar utifrån detta drömlika världar fyllda med demoner, groteska figurer och absurda, förvridna kroppar. Inspirationen är i många fall tydligt hämtad från Hieronymus Bosch, en renässanskonstnär med intresse för det groteska, deformerade och det som döljer sig i människans undermedvetna.

Motiven och det frekventa användandet av skelettdelar och djurben ger också många av Tilda Lovells verk en existentiell ton. Man kan även likna dem vid vanitasmotiv då de andas en air av livets förgänglighet. En del verk utforskar det mänskliga psyket och människans relation till sin omvärld och det vi kallar verklighet. Verk som installationerna *Field of Shadows* och *The Glass Mountain*, men även videoverket *The Sanctuary*, baseras på skuggfigurer framställda genom ljusprojektion. Tankarna rör sig osökt till Platons grotta där mänskligheten, dömd till att betrakta verklighetens skugga på grottväggen, endast kan frälsas av filosofen. En del av Tilda Lovells målningar bär också tydliga spår av Rorschachbilder, ett sätt för den införstådde att bända sig in i det mänskliga psyket och dess vindlande gångar.

OVAN TILL VÄNSTER Tilda Lovell *Flora och Fauna*. TILL VÄNSTER *Mörka vatten*

► »Ateljén kan liknas vid ett hav där jag fiskar och där jag vet inte vad jag skall fånga. Jag sprättar upp buken på fisken jag fick upp och i den finner jag någonting helt annat«, säger Tilda Lovell.



OVAN Tilda Lovell *Bosch Hell*.

I hennes konst finns till synes många vägar som alla verkar leda till människans innersta. Jag ställde några frågor till henne för att förstå hur hon ser på sin egen konst, inspirationen från Hieronymus Bosch och kopplingen till människans inre natur och undermedvetna.

**Det är tydligt att du kommer nära Hieronymus Bosch i din konst på en rad olika sätt, hur började fascinationen med Bosch bildvärld och hur ser du själv på inspirationen du hämtar där?**

Det började med en period för några år sedan när jag tappat bort kontakten med min inre bildvärld, och fann igen via Boschs. På Konsthögskolan hände det flera gånger att folk tänkte på Bosch då de såg mina skulpturer och landskap och då började jag titta, fascinerades och tyckte om det jag såg av hans konst. Jag mindes också då att jag sett dem som barn, att de baserats på ett vackert och omsorgsfullt hantverk vilket gör att de kan ses på hur nära håll som helst.

För mig handlar hans bilder om existens, livet, tro, skapelse, utopi, mörker, galenskap och undergång. De påminner om collage genom hans sätt att blanda fantastiskt med verklighet och de olika skalorna han använder. Jag fann en del små objekt ur hans målningar som jag redan hade i mina samlingar, antika ting med idag oklar användning, naturalier och glaskupor, andra fann jag efter att jag sett den. Det är något med hur en del av gestalterna är uppbyggda, att de kan se ut lite hursomhelst och hur de verkar i landskapen eller i mål-

ningarna, hur de interagerar med varandra eller sig själva och håller på med saker vid sidan om andra, som fascinerar mig i Boschs konst.

Det är triptyken *Lustarnas trädgård* som jag inspirerats mest av och i mittendelen är människorna kompisar med djuren och har frukt- och blomsex med varandra. Det finns en nedlagd flygplats i Berlin som heter Tempelhofer park, och för mig är den som en ljus sida av den Boschs målningen. Det är en tillflyktsort som är stort som ett hav, och ett landskap där var och en gör sitt ensamma fast tillsammans. Där ser jag hundar och katter, i luften flyger tigrar, bläckfiskar och drakar och människorna rullar fram, går baklänges eller flyger.

**För mig handlar Hieronymus Boschs målningar ofta om synd, det undermedvetna som driver oss till synd och därmed fördömelse, skulle du hålla med?**

Det finns ju många olika sätt att tolka hans målningar. Jag tycker även att de handlar om livet och världen och uppfattar inte hans målningar som så svartvita eller fördömande. Det verkar vara alldeles för roligt i helvetet. Kanske handlar det också om Boschs eget medvetna eller undermedvetna, kanske om ett magiskt tänkande.

**Finns det andra specifika konstnärer du hämtar inspiration från?**

Jag kan inte nämna några fler specifika som Hieronymus Bosch men indirekt får jag inspiration från många konstnärer och kollegor inom musik, film, poesi och visuell konst.

**Jag ser en hel del av det surrealistiska i din konst, blad annat en del likheter med Max Ernsts bildvärld, med liknande lösryckta figurer och det undermedvetna i fokus. Är det något du tänkt på?**

Nej inte direkt men jag tycker om de detaljerade svartvita collagen.

**Hur ser du annars på de surrealistiska konstnärerna och deras intresse för det undermedvetna? Inspireras du av det?**

Jag vet inte så mycket om surrealismen och har inte ägnat mig åt den i teorin, men en stor del av hur jag arbetar handlar om att hamna i tillstånd där jag låter det undermedvetna få rum att ta plats. Det är spännande att låta det undermedvetna och drömmen få ta plats i livet och bli en del av verkligheten. Det är också inspirerande att få tillgång till bilder och bli medveten om lösningar som sker utom ens kontroll.

För mig kan det undermedvetna ta plats redan i ett skisstadium. Ateljén kan liknas vid ett hav där jag fiskar och där jag vet inte vad jag skall fånga. Jag sprättar upp buken på fisken jag fick upp och i den finner jag någonting helt annat, eller läser dess innanmäte som en kaffesump, eller så var det verket klart som en fisk med öppen buk. Sen handlar det dessutom mycket om matchande och filande mot perfektion och vidare sammanhang också.

JUST NU ARBETAR TILDA LOVELL med en separatutställning i Stockholm till nästa år och hon deltar även i Turku Biennal 2013 som öppnar i maj, men redan nu är vissa av Lovells verk (för en som befinner sig i Stockholm) ganska lättillgängliga. I Solursgaraget i Vällingby finner man verket *Flora och Fauna* från 2009, en sex meter hög rosa skulptur i glasfiber flankerad av en tvåbent hund i brons. Motivet är hämtat från den vänstra panelen i Boschs *Lustarnas trädgård* och skulpturen står som en köttig medlare mellan himmel och jord mitt i

parkeringsgaraget, synlig för alla som kör upp och ned. När jag frågar Tilda Lovell om verket berättar hon att hon ville skapa en kontrast till miljön i parkeringshuset med ett hudfärgat torn, en sensuell, sexuell organism som växer under jorden inklusive betraktaren, den tvåbenta hunden och beskyddaren, ugglan i tornet. På Dans och Cirkushögskolans fasad finns även verket *The other Tree* som blev färdigt i våras, Lovells senaste publika verk och ett viktigt tillskott till bilden av Stockholm. Här finns inte några direkta referenser till Hieronymus Bosch längre kvar, då han figurerade under en specifik period i Lovells konstnärskap. Det gör inte *The other Tree* mindre intressant, tvärtom.

Hos Tilda Lovell finns många världar att utforska, både skrämmande och vackra men alltid relevanta. Vare sig det handlar om en upptäcktsfärd inom oss själva eller en inblick i hur vi förhåller oss till vår omvärld kan Lovells konst både ge svar och skapa nya frågor.

JOHANNA THEANDER  
*Konstvetare, copywriter och frilansskribent*

NEDAN Tilda Lovell *Vitt landskap*.

Foto: Tilda Lovell